

سومین جشنواره خوارزمی
برگزیدگان علم و صنعت ایران
سال ۱۳۶۸

رتبه: دوم تحقیقات

محقق: دکتر عبدالحسین روستائیان

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

عنوان طرح: استخراج و تعیین ساختمان ملکولی مواد طبیعی موجود در گیاهان بومی ایران

خلاصه طرح: گیاهان بومی ایران از لحاظ تنوع گونه‌یی، بیش از تمام اروپا است، اما از نظر شیمیایی و بیولوژیکی بسیار کم مورد بررسی قرار گرفته‌اند محقق قبل از بررسی بر روی گیاهان ایران نزد اساتید برجسته‌ای در آلمان و آمریکا و بر روی اکسیداسیون و واکنش ترکیبات طبیعی با ازن و مکانیزم ازنالیزیس به تحقیق و پژوهش پرداخت. از ویژگی‌های این طرح، مطالعه گیاهان بومی ایران است که تاکنون مورد بررسی شیمیایی قرار نگرفته بودند و در این پژوهش مواد طبیعی موجود در آنها شناسائی و اثرات بیولوژیکی این گیاهان مورد بررسی قرار گرفت.

دکتر روستائیان در طول سال‌های فعالیت خود ترکیبات طبیعی متعددی را برای نخستین بار از گیاهان استخراج و به جامعه علمی دنیا معرفی کرده است که در میان این ترکیبات آن که بیش از همه نمود یافت، «سکویی ترپن لاکتونی» بود که از گونه گیاهی «آرتمیزیایا» از خانواده کمپوزیته استخراج شد و نام آن «تهرانولید» گذاشته شد و اثر ضد مالاریایی از خود نشان می‌دهد. مقاله مربوط به کشف این ترکیب در سال ۱۹۸۹ در مجله «علمی فایتوکمیستری» انگلستان چاپ شد.

این طرح با همکاری مرکز تحقیقات جنگلها و مراتع باغ گیاه شناسی در دانشگاه شهید بهشتی صورت گرفته است.